

terløn. Så det er altså ikke en forringelse. Det er også at gøre brug af førtidspensionsordningen.

Så det er ikke sådan, at man siger, at det her indebærer, at de, der har brug for en særlig ydelse eller en særlig hjælp, har en økonomi i fremtiden, der er ringere end den, de ellers ville have haft. De, der er længere på arbejdsmarkedet op til pensionsalderen, har altså også en økonomi, der er bedre. Og de, der får førtidspension i stedet for efterløn, har også en økonomi, der er bedre. Så man kan sige, at det, at man er længere på arbejdsmarkedet eller er længere i en førtidspensionsordning, giver bedre økonomi end den, vi kender i dag for en tilsvarende type af personer.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu hørte jeg jo, at regeringen så har et forslag til, hvordan man kan sikre f.eks. hjemmehjælpere og social- og sundhedsassistenter, pædagog-medhjælpere osv. mindre nedslidning. Jeg er fuldstændig bekendt med denne her såkaldte nedslidningsfond, som jo er et lillebittebitte hjørne i hele det her spil. Men jeg ser ikke nogen konkrete forslag til, hvordan kan vi sikre, at der bliver mindre nedslidning på arbejdsmarkedet. Det drejer sig jo om mennesker, der er presset af den stigende konkurrence, stigende udliciteringer, det stigende arbejdspress, og som i dag laver mere og mere.

Hvor er det, at regeringen har nogle udspil til, at arbejdspresset for de mennesker skal mindskes? Og hvor er det, regeringen har nogle udspil til, at de kan komme til at få en delvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet gennem seniorordninger osv.? Jeg ser ikke nogen af de her udspil, som kunne være positive udspil over for de mennesker. I stedet siger man bare nu: I kan altså ikke få efterløn, før I bliver 63 år.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Nu bevæger vi os måske lidt væk fra selve spørgsmålets indhold, når der spørges, hvad det er for initiativer, regeringen i øvrigt agter at tage.

Kl. 13.25

Men for det første er der tale om at sætte ressourcer til rådighed til produktudvikling, til forskning, til brug af ny viden, og hvad man mere kan gøre. Men den store del af erfaringspotentialet ligger jo hos de virksomheder, der beskæftiger folk. Man skal huske, at udfordringen i tiden fremover er, som vi kan se ud fra demografien, altså udviklingen i befolkningssammen-

sætningen, overhovedet at fastholde medarbejderne.

Så hvis der er nogen, der får en interesse i produktionsformer, der gør, at arbejdsdagen er mindst muligt belastende, når det gælder nedslidning, fysiske skader, psykiske skader, så er det sandelig arbejdsgiverne, hvad enten de er offentlige eller private. Det gælder om at tilrettelægge arbejdet efter ny viden, anvendelse af ny teknik. Det er jo den fremtid, vi ser foran os, for der er ikke nogen til at erstatte dem, man i givet fald mister.

Det er ikke sådan, der kommer en ny arbejdskraft ind ad døren, hvis en ældre medarbejder må forlade virksomheden. Som oftest vil man se, at virksomheden står med problemet: Hvordan håndterer vi så udfordringen? Så der bliver en anden fokus på det at have medarbejdere end tidligere, hvor der har været ledige, man i virkeligheden kunne invitere inden for. Fremtiden viser jo, at der ikke er nogen ledige, som umiddelbart kan inviteres inden for. Så derfor er det noget, vi alle sammen skal lære af, især dem, der har ansvaret i dagligdagen for deres medarbejdere.

Formanden:

Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr for et sidste spørgsmål.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nej, det er jo fuldstændig rigtigt, at der jo mangler arbejdskraft på grund af den nedslidning, som udstøder folk fra arbejdsmarkedet, og det er der, hvor jeg savner, at regeringen i stedet for blot at lave forringelser og opstramninger for de ældre, altså de 55-59-årige, og for dem, der først kan gå på efterløn som 63-årige, laver nogle positive tiltag, som kunne understøtte, at virksomhederne lettere, uanset om det er private eller offentlige, for det første kunne undgå, at folk bliver nedslidte af arbejdspresset, og for det andet at de også kan fastholde dem i en højere alder.

Jeg ser bare ikke nogen forslag. Der er mange forslag i regeringens velfærdsudspil, men de går alle sammen ud på at lave opstramninger i de gældende ordninger. Der er ingen positive tiltag for at sikre, at folk ikke bliver nedslidte og udstødt af arbejdsmarkedet.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Det er en meget ensidig og, synes jeg, fuldstændig skæv tilgang til den udfordring, vi står over for. Den er altså, at man lever længere, at man er